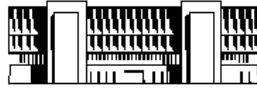

Lbs 23 NF
Jón Helgason: Bréfasafn 1922–1986. Skrá.
Landsbókasafn Íslands – Háskólabókasafn
Handritadeild

© 2008

Lýsandi samantekt

Varðveislustaður: Landsbókasafn Íslands – Háskólabókasafn, handritadeild.

Staðsetning: H29,1

Safnmark: Lbs 23 NF

Skjalamyndari: Jón Helgason (1899 – 1986)

Titill: Bréfasafn

Dagsetning: 1922 – 1986

Magn: 2 öskjur

Útdráttur:

Safnið hefur að geyma bréf til Jóns Helgason prófessor. Að mestu bréf frá Halldóri Kiljan Laxness, einnig bréf frá öðrum. Í safninu eru einnig varðveitt handrit Jóns að æviminningum í ýmsum gerðum. Þar eru líka nokkur bréf til Þórunnar Ástríðar Björnsdóttur og Agnete Loth.

Tilvitnun:

Lbs 23 NF. Jón Helgason. Bréfasafn 1922 – 1986. Varðveisla: Landsbókasafn Íslands – Háskólabókasafn. Handritadeild. Arngrímögötu 3. IS 107 Reykjavík.

Samhengi

Nafn skjalamyndara: Jón Helgason (1899 – 1986)

Lífshlaup og æviatriði:

Jón Helgason, f. 30. júní 1899 að Rauðsgili í Hálsasveit, Borgarf. [d. 19. janúar 1986 í Kaupmannahöfn]. For.: Helgi Sigurðsson b. þar og Valgerður Jónsdóttir. Stúd. M.R. 1916. Mag. Art. Í norrænum fræðum við Khafnarhásk. 1923. Dr. Phil. við Hásk. Ísl. 1926. Kennari við hásk. í Osló 1926–27. Forstöðumaður safns Árna Magnússonar í Khöfn 1927–57, síðan forstöðumaður Árna Magnússonar stofnunarinnar og hefur átt sæti í Árnanevnd frá 1936. Prófessor í íslenskri tungu og bókmenntum við Khafnarhásk. frá 1929. Félagi í Vísindafélagi Íslendinga 1930, Vetenskaps-Societen í Lundi 1938, Det norske Videnskapsakademi 1946, Det kgl. danske Videnskabernes Selskab 1954, Kungl. Vitterhets, Historie och antikvitets Akademien 1956, Vetenskaps-Societeten í Uppsöllum 1957 og Gustav Adolfs Akademien í Uppsöllum 1960. Heiðursfélagi Hins ísl. bókmenntafélags 1951. Helztu útgáfur og rit: Heiðreks saga, 1924. Jón Ólafsson frá Grunnavík (doktorsrit), 1926. Hrappseyjarprentsmiðja, 1928. Málið á Nýja testamenti Odds Gottskálkssonar, 1929. Udvalgte afsnit af Konungsskuggsjá, 1930. Den store saga om Olav den hellige (ásamt próf. O.A. Johnsen), 1930–41. Íslensk lesibók (ásamt Janus Øssurson), 1932. *Norrøn Litteraturhistorie*, 1934. Bjarni Thorarensen: *Ljóðmæli I–II*, 1935. *Inngangur að Corpus codicum Islandicorum medii aevi VI* (1934), *XV* (1942) og *XIX* (1950), ennfremur að *Monumenta typographica Islandica IV* (1936) og *VI* (1942). Íslensk miðaldakvæði 1936 o.áfr. Byskupa sögur 1938 o.áfr. *Úr landsuðri* (kvæði), 1939, 2. pr. Með úrfellingum og viðaukum 1948. 3. pr. 1965, 4. pr. 1971.

Lucas Debes, 1940. Háttalykill enn forni (ásamt Anne Holtsmark), 1941. Úr bréfabókum Brynjólfs biskups Sveinssonar, 1942. Bjarni Thorarensen: Bréf I, 1943. Ármanns rímur og Ármanns þáttur, 1948. Ludvig Holberg: Nikulás Klím. Íslenzk þýðing eftir Jón Ólafsson úr Grunnavík, 1948. Íslandske læsestykker, 1948. Ludvig Holberg: Jóhannes von Háksen, 1950. Móðars rímur og Móðars þáttur, 1950. Hrafnkels saga, 1950. Fortællinger fra Landnámabók, 1951. Eddadigte I–III, 1951–52. Hákonar saga Ívarssonar (ásamt Jakobi Benediktssyni), 1952. Norges og Íslands digtning, í Nordisk Kultur VIII, 1952. Kvæðabók úr Vigur, 1955. Víga-Glúms saga og Gísla saga Súrssonar, 1956. Handritaspjall, 1958. Ritgerðarkorn og ræðustúfar, 1959. Kvæðabók Gissurar Sveinssonar, 1960. Tuttugu erlend kvæði og einu betur, 1962. Tvær kviður fornar, 1962. Kviður af Gotum og Húnum, 1967. Kver með útlendum kvæðum, 1976. Tólf annálagreinar frá myrkum árum (sérpr. úr sjötíu ritgerðum helguðum Jakobi Benediktssyni), 1977. Margar ritgerðir í tímaritum, afmælisritum og safnritum. Ritstjóri Bibliotheca of Early Icelandic Manuscripts in Facsimile. Meðritstj. Acta philologica Scandinavica. 1. k. 29. júní 1923 Þórunn Ástríður, f. 25. marz 1895, d. 9. maí 1966, Björnsdóttir hreppstj. og alpm. að Grafarholti í Mosfellssveit Bjarnasonar og k.h. Kristrúnar Eyjólfsdóttur. 2. k. 22. des. 1975 Agnete Loth mag. art., lektor í forníslenzku við Khafnarhásk., f. 18. nóv. 1921, dóttir Tage Loth fulltrúa á skattstofu í Khöfn og k.h. Ingeborg Gerda Loth, f. Gammeltoft Rasmussen. (Heimild: Torfi Jónsson: *Æviskrár samtíðarmanna II*. bindi. Hafnarfirði: Skuggsjá, 1983. Bls. 146–147.)

Varðveislusaga:

Gögnin komu frá Konungsbókhöfðu í Kaupmannahöfn með þessum skýringarorðum: „Sádan har vi modtaget den del af Jón Helgasons papirer, som efter Agnet Loths ønske skulle gå til Island.“

Um afhendingu: Aðfanganúmer – 1991.06.25.

Innihald og uppbygging

Umfang og innihald:

Í bréfasafni Jóns Helgasonar eru fjórir flokkar: A. Bréfasafn. B. Bréf til Þórunnar Ástríðar Björnsdóttur og Agnete Loth. C. Ýmis gögn. D. Handrit annarra.

Grisjun, eyðing og skráning:

Ekkert hefur verið grisjað og engu verið eytt.

Viðbætur:

Ekki er von á viðbótum.

Um aðgengi og not

Skilyrði er stjórna aðgengi:

Safnið er opið.

Skilyrði er ráða endurgerð:

Skv. reglum Landsbókasafns um ljósritun og myndun.

Tungumál:

Danska. Íslenska.

Leiðarvísar:

Enginn leiðarvísir var til yfir safnið.

Tengt efni

Tengdar einingar:

Sjá bréfa- og skjalasafn Halldórs Laxness en þar eru bréf frá Jóni Helgasyni (Lbs 200 NF).

Útgáfuupplýsingar / Not:

Sjá m.a. Halldór Guðmundsson: *Halldór Laxness. Ævisaga*. Reykjavík: JPV útgáfa, 2004.

Um lýsinguna

Athugasemdir skjalavarðar:

Ögmundur Helgason hafði flokkað og raðað. Sigrún Guðjónsdóttir fínraðaði og bjó til lista yfir bréfitara og önnur gögn í ágúst 2008. Eiríkur Þormóðsson gerði grein fyrir handritum í safninu. Örn Hrafnkelsson skrifaði inngangslýsingu í ágúst 2008. Sett á safnmark Lbs 23 NF í ágúst 2008. Áður var vitnað til safnsins sem „án safnmarks“.

Dagsetning lýsingar: EP, SG og ÖH, 26. september 2008.

Innihald

Listi yfir öskjur

Askja 1: A. Bréf til Jóns Helgasonar

B. Bréf til Þórunnar Ástríðar Björnsdóttur og Agnete Loth

Askja 2: C. Ýmis gögn

Askja 3: D. Handrit annarra

A. Bréf til Jóns Helgasonar

Bréfiturum er raðað í stafrófsröð. Upplýsingar eru settar fram með eftirfarandi hætti: nafn bréfitara, þá ritunartími og dagsetning bréfs, innan sviga er athugasemd, t.d. ef póstkort eða símskeyti. Ef dagsetning er óþekkt er það tilgreint með spurningamerki.

Félag íslenskra stúdenta í Kaupmannahöfn

1938 8/4 (bréfspjald).

Gísli Ólafsson

1953 25/11, 9/12.

Greta Baars-Jelgersma

1956 21/6.

Peter Hallberg

1956 19/4, 23/4, 13/5.

Halldór Kiljan Laxness, rithöfundur.

Fjöldi bréfa: 118. (Umslög liggja með í öskju, 38 stk.)

1922 30/6.

1923 4/1, 16/1, 17/1 (póstkort), ?/2, (14/2), 16/4, 8/5, 2/6 (póstkort), 23/6 (póstkort), 13/10, 29/11 (ljóð liggur með), 19/12;

1924 12/1, 26/1 (póstkort), 9/3, 26/3, 8/5, 17/8, 5/11, 23/11;

1926 31/1, 28/11;

1927 10/5;

1928 12/4, 27/12;

- 1929** 29/11;
1930 8/3, 15/4, 19/5 (póstkort), 30/5 (póstkort), 18/12;
1931 (1/5), (11/6), 31/7, (21/8) (með liggur skrá yfir ritverk HKL 1930);
1932 16/1, 13/4, 3/6 (póstkort), 12/6 (póstkort), 30/6, 10/7 (póstkort), 15/7 (póstkort), 23/7 (póstkort), 22/8 (póstkort), 25/9, 13/10 (póstkort), 20/10, 3/11, 26/11, 28/12 (með liggur ávísun og kvittun);
1933 13/2;
1934 14/11 (póstkort), 17/11, 5/12, 11/12, 26/12 (með liggur póstkort með mynd af staðnum);
1935 20/1, 7/2 (símskeyti), 25/3, 7/5;
1936 21/8 (póstkort), 31/12;
1937 31/12;
1938 27/1, 12/2 (með liggja 2 blöð með adressum), 15/10;
1939 6/2;
1945 14/10, 22/11 (símskeyti), 8/12;
1947 16/2, 16/4, 29/4, 13/9, 12/11, 11/12;
1948 23/1, 4/3, 31/5, 4/10 (póstkort), 17/10 (póstkort), 17/11 (póstkort);
1949 13/1, 1/10, 27/10, 21/11 (með liggur blaðaúrklippa), 29/12 (símskeyti);
1950 13/1, 27/2, 10/5 (símskeyti), 24/10 (símskeyti), 7/11, 15/12 (símskeyti);
1951 9/4 (símskeyti), 3/8, 28/8, 16/10, 23/10, 6/12;
1952 3/2, 23/10;
1954 14/4 (póstkort), 19/7;
1955 14/1 (með liggur adressa á Indlandi);
1956 7/5 (þakkarkort í umslagi);
1958 29/8;
1959 ?/12;
1960 15/2, 28/2;
1970 5/3;
1972 30/11 (með liggur blaðaúrklippa);
1973 6/1;
1976 5/12 (með liggur mynd af Auði og Halldóri);
1979 9/12 (jólakort);
1980 22/4, ?/12 (jólakort);
1981 ?/12 (jólakort);
Án árs Símskeyti, einnig svarskeyti frá Jóni Helgasyni til HKL.

Sigurður Þórarinnsson

1953 17/12.

Rebekka Þiðriksdóttir

1955 17/11 (með liggur grein eftir hana), jólakort.

Sigurlaug ?

1953 27/12.

Steen Hasselbalchs Forlag

1935 5/2.

Nobelstiftelsen

1951 20/1 (afrit af bréfi til nefndarinnar og boðskort til Jóns um að vera viðstaddur afhendingu 1955).

B. Bréf til Þórunnar Ástríðar Björnsdóttur og Agnete Loth**BA. Bréf til Þórunnar Ástríðar Björnsdóttur**

Auður Laxness

1960 23/5.

Halldór Kiljan Laxness

1922 20/12 (póstskort).

Inga Laxness

1934 24/11 (bréfspjald);

1937 9/12.

BB. Bréf til Agnete Loth

Auður Laxness

1979 9/12 (einnig til Jóns);

1981 6/8, 18/12 (einnig til Jóns);

1984 3/12 (einnig til Jóns);

1986 12/12 jólakort (með liggur ljósrít af bréfi frá Agnete til Auðar dags. 8/12 1986).

C. Ýmis gögn

1. Athuganir Jóns Helgasonar um fáein verk Halldórs Laxness. – Handrit. – 6 laus blöð og miðar. Margvíslegt brot.
2. Blaðaúrklippur er varða Halldór Laxness.
3. Blaðaúrklippur er varða Ludvig Holberg, mest eða allt frá 1905.
4. *Ég. Æviminningar.* – Handrit (27 bl. og miðar) og vélrit (24 bl.) af því. Tvö vélrituðu blaðanna (um Kristian Kálund) eru í stærra broti og með skrifuðum breytingum. Hreinit af þeim er á tæplega hálfu þriðja blaði. Auk þess hafa vélrituðu blöðin að geyma talsverðan texta sem ekki er í handrituðu blöðunum.
5. Fáein ljóð. – Handrit (2 bl.) og vélrit (17 bl.).
6. Finnur Magnússon. Samantekt um hann og fleiri samtímamenn hans. – Handrit. – 39 bl. v-síður margra blaða auðar. Blstal, 1-62, sett inn síðar og þá ekki á auðar síður. – Með fylgja 12 minnismiðar og á miða sem þeim fylgir hefur Ögmundur Helgason skrifað: „Minnispunktar um þá spegilmynd mannlífsins, sem bréfasafn Finns Magnússonar veitir!“
7. Ljósrít (nótur; Kolbeinn Tumason: Bøn, á dönsku; Kaupfélagsritið, 1973).

8. Nokkur miðaldakvæði. Skýringar. – Handrit. – 9 bl. Aðeins skrifað r-megin á flest þeirra.
9. Prent. Fáein smáprent sem Halldór Laxness hefur sent Jóni Helgasyni: 1. Sérprent úr *Dialogue*, 1971. 2. *Die Faszination des geschriebenen Wortes*. Bls 59-62. 3. *Halldór Kiljan Laxness, brautryðjandi nýtizku skáldsagnagerðar á íslenska tungu ...*
10. a) Æviminningar með sögulegu ívafi. b) Minnisþingar og molar um fornan kveðskap. – Handrit. Stílabók. – Að auki: *Eddadigtens samling* á tveimur tvíblöðungum í sama broti, *Ohlmarks handling af Vsp* (þ.e. Völuspá) á tveimur tvíblöðungum í minna broti og æviminningar á sjö lausum blöðum í minna broti.
11. Æviminningar (a). – Handrit. – Samtíningur á sundurlausum blöðum og miðum. Fáein blöð og miðar ekki með hendi Jóns.
12. Æviminningar (b). – Handrit (48 bl.) og vélrit (45 bl.). – 8 fyrstu blöðin í handriti með bls.talinu 1–16, eftir það eru blöðin merkt með dagsetningum. Á mörg blaðanna er aðeins skrifað recto-megin. Vélritið er vélrit af handritinu en lítils háttar vantar af texta handritsins í vélritið og sömuleiðis er í vélritinu lítils háttar texti sem ekki er í handritinu.

D. Handrit annarra

Halldór Laxness. Skrá yfir úrval fornkvæða úr Skjaldedigtning Finns Jónssonar og Sæmundar Eddu. – Vélrit. – 48 tölusettar bls.